

TÜRK SANAYİCİLERİ VE İŞADAMLARI DERNEĞİ

Sayı :9
19 Ekim 2007

İçindekiler

Çin'de Gelişmeler
ABD ile İlişkiler
AB ile İlişkiler
Diğer Ülkelerle İlişkiler
Türkiye'deki Kamu ve
Özel Kuruluşların
Çalışmaları

**Çin, yılsonunda
ekonomide yüzde 11,6
büyüme bekliyor**

**Çin Ticaret Bakanlığı:
Çin'in ticaret fazlası
azalacak**

**Tarım ticaretinde yedi
ayda 1,2 milyar
dolarlık açık**

**DTÖ, Çin'e resmi
soruşturma başlattı...**

ULUSLARARASI KURUMLARDA VE TÜRKİYE'DE ÇİN BAĞLANTILI GELİŞMELER

1980'ler itibariyle komünist sistemin kapalı yapısından açık piyasa ekonomisine geçişle hızlı bir büyüme sürecine giren Çin, uluslararası ticaret sistemine entegrasyonu sürecinde önemli bir basamak olan 2001 yılı Dünya Ticaret Örgütü (DTÖ) üyeliğiyle de tüm dünyanın dikkatlerini üzerine çekmiştir. Çin'in DTÖ üyeliği, dünya ekonomileri için büyük bir fırsat olmasının yanı sıra bazı tehditleri de beraberinde getirmesi, devletleri ve ilgili kurumları bu ülkeye yönelik bazı stratejiler oluşturmaya yöneltmiştir. Bu bültende, Çin'deki gelişmeler başta olmak üzere, çeşitli devlet ve kurumların Çin üzerine yaptıkları çalışma ve faaliyetler ele alınmıştır.

I. Çin'de Gelişmeler:

a. Ekonomik Büyüme

Çin Merkez Bankası, ülkede Gayri Safi Yurtiçi Hâsıla'nın yılın ikinci yarısında da hızla büyümeye devam etmesini bekliyor. Banka, 2007 yılında GSYH artış oranının yüzde 11,6, enflasyonun ise yüzde 4,6 olacağını öngörüyor. Çin Merkez Bankası bu tahminleri, bu yıl küresel ekonominin yüzde 4,8 büyüyeceği, Çin'de mali harcamaların yüzde 12 artacağı öngörüsüne dayandırmakta. Çin ekonomisi yılın ilk yarısında yüzde 11,5 büyümüştü.¹

b. Dış Ticaret

Çin Ticaret Bakanlığı bir dizi düzenleme önlemleriyle Çin'in ticaret fazlasının belli ölçüde azaltılacağını belirtti. 2006 yılının sonundan 2007 yılının ilk yarısına kadar Çin hükümeti üretimi/ihracatı aşırı hızlı artan, çevreyi olumsuz etkileyen ürünlere yönelik bir dizi ayarlama önlemi uygulamaya başlamıştı. Ancak, küresel ekonominin yapısından dolayı, Çin'in dış ticaret fazlasının belli bir süre daha korunmaya devam edeceği tahmin ediliyor.²

Çin'in tarım ticaretinin hacminin bu yılın ilk yedi ayında yüzde 18'lik artışla 42 milyar doları geçtiği, bununla birlikte Çin'in tarım ticaretinde verdiği açığın 1 milyar 200 milyon dolara yaklaştığı bildirildi. Çin Tarım Bakanlığı tarafından açıklanan istatistiklere göre, bu sürede Çin'in hububat ihracatı hızla artarken, ithalatı gözle görülür ölçüde düştü. Hayvancılık ürünleri ticaretindeki açık genişlerken, su ürünlerinin dış ticaret açığı artmaya devam etti.³

Dünya Ticaret Örgütü (DTÖ), taklit ürünlerin üretilmesine izin verdiği iddia edilen Çin'e karşı resmi soruşturma başlattı. DTÖ, ABD'nin, Çin'in, korsan ve kopya ürünler imalatına izin verdiği iddialarını araştırarak. ABD, Çin'in,

Oyuncak, tekstil derken Çin'den gelen dış macunları da zehirli çıktı...

Fikri ve Sınai Mülkiyet Haklarını korumadığı iddiasıyla, Çin hakkında soruşturma başlatılmasını talep ediyordu.⁴

Oyuncaklar ve tekstil ürünlerinin ardından Çin'de üretilen dış macunları da zehirli çıktı. Dış macunlarında kabul edilemez oranda dietilen glikol bulunduğu, bunun da böbrek ve karaciğerde hasar yarattığı açıklandı. Dış macunu ile ilgili ilk haber 9 Temmuz'da İtalya'dan geldi. İtalya'da Çin'den ithal edilen 20 bin dış macununun içeriğinde sağlığa zararlı toksit madde bulunduğu yönündeki şüphe nedeniyle bu ürünler toplatıldı. 17 Temmuz'da ise Avrupa Birliği (AB) Komisyonu İspanyol makamlarının Çin menşeli iki farklı dış macununu tüketici sağlığına zararlı olduğu gerekçesiyle pazardan çekme kararını onayladı. Son olarak ise 27 Ağustos 2007'de Yeni Zelanda Sağlık Bakanlığı, Çin malı 11 dış macunu markasının zehirli kimyasal madde içerdiği uyarısında bulundu.⁵

"Yabancı sermayeli işletmeler de ürün kalitesinden sorumlu olmalı"

Çin Devlet Kalkınma ve Reform Komitesi Başkan Yardımcısı Zhang Xiaoqiang, Çinli işletmeler tarafından üretilen malların kalitesinin sürekli yükseldiğini, Çin'deki yabancı sermayeli işletmelerin de ürün kalitesini güvence altına alma ve yükseltme sorumluluğunu üstlenmesi gerektiğini söyledi. Zhang Xiaoqiang, Çin'in ihraç ettiği malların yüzde 60'ının yabancı sermayeli işletmeler tarafından üretildiğini; bu nedenle birçok yabancı sermayeli işletmenin, tasarım sunma, malzeme ihtiyacı ve kalite kriteri ileri sürerken sorumluluk üstlenmesi gerektiğini vurguladı. Zhang Xiaoqiang, Çin'in ürün kalitesi ve ürünlerin ihracat yönetimi alanlarında bazı düzeltmeler yapması gerektiğini, bu sorunun çözülmesi için, işletmelerin ürün kalitesine daha büyük önem vermesi ve Çin'deki kalite kontrolü ve yönetim sisteminin güçlendirilerek olgunlaştırılması gerektiğini kaydetti.⁶

c. Enflasyon ve Para Politikası

Çin'de enflasyon son 11 yılın zirvesinde

Çin'de yıllık enflasyon yüzde 6,5 ile son 11 yılın en yüksek seviyesine ulaştı. Enflasyonun yükselmesinde, gıda fiyatlarındaki artış etkili oldu. Öte yandan, Çin'in, dış ticaret fazlası da, Ağustos ayı itibarıyla rekor düzeyde gerçekleşti. Çin'in Ağustos ayı dış ticaret fazlası 24,97 milyar dolara ulaştı.⁷

Çin, faiz oranlarını yükseltti: % 7,29

Çin Merkez Bankası, faiz oranlarını 15 Eylül itibarı ile yükseltme kararı aldı. Yeni karar çerçevesinde, bir yıllık kredi faizi oranının, yüzde 7,02'den, yüzde 7,29'a çıkartılacağı belirtildi. Çin, enflasyonla mücadele için bu yıl beşinci kez faiz oranlarını artırıyor.⁸

Çin, bazı malların fiyatlarını dondurma kararı aldı

Çin, enflasyonla mücadele çerçevesinde, bazı malların fiyatlarını dondurma kararı aldı. Çin'de enflasyonun, Ağustos ayı itibarıyla yüzde 6,5 olarak gerçekleşmesi üzerine, Çin ekonomi yetkilileri, fiyat dondurma kararının bazı gıda ürünlerini kapsayacağını vurguladılar. Fiyatların dondurulmasının, enflasyonla mücadelede psikolojik bir etki yapacağı belirtiliyor.⁹

200 milyar yuanlık özel devlet bonosunun satışına başlandı

Çin Maliye Bakanlığı, özel devlet bonosunun 200 milyar yuanlık ikinci diliminin satışına 18 Eylül'de başladı. Özel devlet bonosunun 600 milyar yuanlık ilk dilimi, geçen ay yerli ticari bankalara satılmıştı. 10. Çin Ulusal Halk Meclisi Daimi Komitesi'nin geçen Haziran ayında düzenlenen 28. toplantısında, Maliye Bakanlığı'na 1 trilyon 550 milyar yuan tutarında özel devlet bonosu satma yetkisi verilmişti. Çin Halk Cumhuriyeti'nin kurulduğu 1949 yılından bu yana gerçekleştirilen bu en büyük devlet bonosu satışından elde edilen sermayeyle, yaklaşık 200 milyar ABD doları satın alınarak Devlet Döviz Yatırımları Şirketi'nin kuruluş sermayesi oluşturulacak. Uzmanlar, piyasadaki para akışını yavaşlatarak enflasyonu önleyecek ve makro kontrolü güçlendirecek bu yeni uygulamanın, aynı zamanda Çin para birimi Renminbi'nin değer artışıyla ilgili baskıları da hafifleteceğini savunuyor.¹⁰

Çin hükümeti 15 yıl vadeli 4.3 milyar dolarlık tahvil sattı...

Çin hükümeti 17 Eylül tarihinde 15 yıl vadeli ve yüzde 4,68 faizli 32 milyar yuanlık (4.3 milyar dolar) tahvil satışı gerçekleştirdi. Bu satışın ana amacının yakında açılması beklenen yeni kaynak yönetimi kuruluşuna fon katkısı sağlamak olduğu belirtildi. Maliye Bakanlığı'ndan yapılan açıklamada satışın 30 milyar yuanlık başlangıç hedefini aştığı kaydedildi. Her bir tahvilin değeri 100 yuan olarak belirlendi. Bu tahviller 27 Eylül tarihinden itibaren bankalararası piyasada ve bireysel yatırımcılara satılabilecek. Çinli yetkililer yeni kaynak yönetimi kuruluşuna fon oluşturulması amacıyla haziran ayında 1,55 trilyon yuanlık tahvil satışına onay vermişlerdi. Tahvil satışı ile yapılacak borçlanmanın önemli bir kısmının 1,33 trilyon dolara ulaşan döviz rezervlerinden karşılanması planlanıyor. Yeni kaynak yönetimi kuruluşuna fon sağlama amacıyla özel tahvil satışlarına ağustos ayında başlayan bakanlık, 21 Eylül'de 10 yıllık, 28 Eylül'de ise 15 yıllık 2 tahvil ihracı daha gerçekleştirmeyi amaçlıyor.¹¹

Yabancı tahviller Çin piyasasında

Çin Borsa Denetim ve Yönetim Komitesi Başkan Yardımcısı Tu Guangshao, koşullar olgunlaştığı zaman, yabancı kuruluşların Çin'de şirket tahvillerini piyasaya sürebileceğini belirtti. Tu Guangshao, yaptığı açıklamada, şu anda Çin'in finansman sisteminde, banka sistemiyle yapılan dolaylı finansmanın büyük yer tuttuğunu, doğrudan finansman oranının ise düşük olduğunu kaydetti. Tu Guangshao, Çin hükümetinin internet sitesine verdiği demeçte, Çin'in tahvil piyasasının gelişmesinin, doğrudan finansman oranının yükseltilmesine, çok yönlü sermaye piyasasının geliştirilmesine yardımcı olacağını ifade etti. Çin Borsa Denetim ve Yönetim Komitesi tarafından bu yılın Ağustos ayında "Şirket Tahvillerinin Piyasaya Sürülmesi Deneme Yönetmeliği"nin yayımlanmasıyla, Çin'de şirket tahvillerinin piyasaya sürülmesi başlatıldı.¹²

d.Yatırımlar

Çin Yatırım Şirketi Pekin'de kuruldu

Çin Yatırım Ltd. Şirketi, Çin Devlet Konseyi'nin onayıyla 29 Eylül tarihinde Pekin'de kuruldu. Şirket, başta yurt dışı finans olmak üzere döviz yatırımlarını işletecek. Çin'in Şirket Yasası'na göre kurulan kamu şirketi Çin

Yenilenebilir enerjiler için 200 milyar avroluk yatırım

Yatırım Ltd. Şirketi'nin kayıt sermayesi 200 milyar dolar. Hükümetin yönetimi yerine, kendi gücüne dayanan şirket, ticaret yaparken kabul edilebilir risk çerçevesinde azami ve uzun vadeli yatırım kârı yaratmaya çalışacak.¹³

Çin, 110 ikili yatırım anlaşması imzaladı

Çin Gelişme ve Reform Komitesi Başkan Yardımcısı Zhang Xiaoqiang, Çin'in yenilenebilir enerjileri geliştirme çalışmalarına 2020 yılına kadar toplam 200 milyar avro yatırım yapacağını açıkladı. Zhang Xiaoqiang ülkenin kuzeydoğusundaki Dalian şehrinde düzenlenen Yaz Davos'u Yıllık Toplantısı'nda yaptığı konuşmada, ülkenin yenilenebilir enerjilerin geliştirilmesine ilişkin uzun vadeli plan uyarınca, yenilenebilir enerjilerin toplam enerji tüketimindeki oranının 2020 yılında yüzde 7'den yüzde 15'e çıkarılacağını söyledi.¹⁴

Birleşmiş Milletler Ticaret ve Kalkınma Konferansı (UNCTAD) tarafından Çin'in Fujian eyaletinin Xiamen kentinde düzenlenen 11. Çin Uluslararası Yatırım ve Ticaret Fuarı'nda yayımlanan "2007 Küresel Doğrudan Yatırım Eğilimi ve Geleceği" başlıklı raporda, uluslararası yatırım sistemindeki hızlı büyüme eğiliminin korunduğu ve bunun Çin'i gözle görülür şekilde etkilediği kaydedildi. Raporda şu ana kadar Çin'in 110 ikili yatırım anlaşması imzaladığı ve bu sayıyla Almanya'nın ardından ikinci sırada yer aldığı belirtildi. UNCTAD tarafından yayımlanan veriler ayrıca, şu an dünya çapında ortalama olarak haftada üçten fazla yatırım anlaşması imzalandığını, 2006 yılında tüm dünyada toplam 73 ikili yatırım anlaşması imzalandığını gösteriyor.¹⁵

Çin'den "Kyoto'ya uyum" çağrısı

Avustralya'nın Sydney kentinde düzenlenen Asya Pasifik Ekonomik İşbirliği (APEC) zirvesine katılan Çin Devlet Başkanı Hu Jintao, zengin ülkeleri, iklim değişikliğinin kaynağında bulunan sera gazlarının atmosfere salınımına kısıtlama getiren Kyoto protokolüne uymaya çağırdı. Hu, "Kalkınmış ülkeler mevcut yüksek salınımlarını ve tarihi sorumluluklarını hesaba katmalı ve Tokyo'da imzalanan protokolde öngörülen hedefleri kesin şekilde yerine getirmelidir" ifadesini kullandı ve zengin ülkelerin geliştirmekte olan ülkelere mali yardım ve teknoloji transferi konusunda verdiği taahhütlerini yerine getirme çağrısında bulundu.¹⁶

II. ABD ile ilişkiler

Çin'den ABD'ye tepki

Çin'in Dünya Ticaret Örgütü (DTÖ) nezdindeki temsilcisi Lu Xiankun, ABD'nin Çin'in itirazlarına rağmen, DTÖ Anlaşmazlıkları Çözme Mekanizması Toplantısı'nda, Çin'le fikri mülkiyet hakları anlaşmazlığı konusunda uzmanlar ekibi oluşturulmasını bir kez daha talep etmesinden esef duyduklarını belirtti. Lu Xiankun 25 Eylül tarihinde Cenevre'deki DTÖ merkezinde yaptığı konuşmada, ABD'nin böyle bir davranışla fikri mülkiyet haklarını düzenleyen uluslararası kuralların temel çerçevesini sarsarak örgütün geliştirmekte olan üyelerinin yükümlülüklerini artırmaya çalıştığına dikkat çekti ve bunun DTÖ kurallarına tamamen ters düştüğünü vurguladı.

Çin temsilcisi, DTÖ kuralları doğrultusunda haklarını kararlılıkla savunacaklarının altını çizdi.¹⁷

ABD: Çin, yuanın daha hızlı değerlenmesine izin vermeli

ABD Hazine Bakan Yardımcısı David McCormick, Çin'in yuanın daha hızlı değerlenmesine izin vermesi gerektiğini, geçtiğimiz 2 yılda yuanın değerinde yaşanan yüzde 10'luk artışın, Çin'in diğer ülkelerle olan ticaretindeki fazlasını engellemek için yetersiz kaldığını söyledi. McCormick, Çin hükümetinin ülke içinde tüketimi canlandırmak için yuana daha hızlı değer kazandırması gerektiğini vurguladı.¹⁸

III. AB ile İlişkiler

AB Komisyonu'ndan Çin'e uyarı

AB Komisyonu'nun sağlık işlerinden sorumlu üyesi Marcos Kyprianou Pekin yönetiminin, güvenli olmayan ürünleri ihraç edildikleri ülkelerde saptamak yerine Çin sınırında durdurması gerektiğini kaydetti. Çin'in gıda sektöründe AB'ye ihracatının arttığını buna paralel olarak ele geçirilen güvenli olmayan ürün miktarının da arttığını belirten Kyprianou, bu ürünler Avrupa'ya gelmeden önce etkin tedbirler alınmasının hem Çin hem de Avrupa için önemli olduğuna dikkat çekti. Denetimin Çin'de olursa daha yararlı ve daha etkili olacağını belirten Kyprianou, istedikleri sonuca varılıp varılamayacağını görmek istediğini de sözlerine ekledi.¹⁹

Mandelson Çin'de faaliyet gösteren AB iş liderleriyle buluştu

AB Ticaret Komisyonu üyesi Peter Mandelson AB'nin Çin'deki Ticaret Odasından (EUCCC) bir heyeti kabul etti. Heyet Mandelson'a EUCCC'nin Çin'deki Avrupalı iş dünyası ile ilgili 2007/8 no'lu görüş belgesini sundu. Belge Avrupalı iş dünyasının 2006 yılında Çin'de elde ettikleri başarılarla vurgu yapıyor ve Avrupalı şirketlerin Çin'de hala karşılaştıkları başlıca zorlukları belirtiyor. Bu zorluklar, Çin resmi makamlarının yabancı şirketlere ayrımcı muamele eğilimi, fikri ürünlerin çalınmasına karşı caydırıcılığın eksik olması ve AB yatırımları önündeki devam eden kısıtlamalar olarak belirtildi.²⁰

AB oyuncaklara daha sert güvenlik kuralları getirmeyi planlıyor.

Geçtiğimiz yaz Çin ürünü milyonlarca oyuncakın sebep olduğu skandaldan sonra Avrupa Parlamentosu üyeleri yeni bir AB oyuncak güvenliği damgası uygulamasına gitmeyi ve kuralları ihlal eden ithalatçı ve üreticileri için olan yaptırımlarla piyasa gözetimini artırmayı talep ediyor. Komisyon yılbaşından önce bir direktif teklifi sunacağını bildirdi.²¹

IV. Diğer ülkeler ile ilişkiler

Çin-Rusya işbirliği yoğunlaşıyor

Çin'in kuzeydoğusundaki eski sanayi merkezlerini kalkındırma stratejisi ve Rusya'nın Uzak Doğu'yu kalkındırma planının örtüşmesiyle birlikte, Çin-Rusya işbirliğinde yeni bir gelişme eğilimi başgösterdi. Çin'in kuzeydoğusundaki Jilin eyaletinin Changchun şehrinde düzenlenen 3. Çin Jilin Kuzeydoğu Asya Yatırım ve Ticaret Fuarı'na katılan uzmanlar, söz konusu iki kalkındırma stratejisinin peş peşe ortaya konması ve

bütünleşmesinin, Çin ve Rusya'nın dışa açılma ve gelişme seviyelerini yükseltmenin yanı sıra, komşu bölgeler arasındaki ekonomik işbirliğine hız vereceğini ve böylece tüm Kuzeydoğu Asya'da bölgesel işbirliğinin gelişmesine olanak sağlayacağını kaydetti.²²

V. Türkiye'deki Kamu ve Özel Kuruluşların Çalışmaları

Türkiye ile Çin, bor ve enerjide somut projelere imza atacak

Devlet Bakanı Kürşad Tüzmen, ileride Türkiye'deki enerji ve altyapı yatırımlarında daha fazla Çin sermayesi görülebileceğini belirterek "Bor ve enerjide somut projeler olacak" dedi.

Tüzmen, Çin'in Xiamen kentinde düzenlenen "11. Uluslararası Ticaret ve Yatırım Fuarı" çerçevesinde 11 Eylül tarihinde gazetecilerin sorularını yanıtladı. Tüzmen, Türkiye'nin dış ticarette özellikle Çin rekabetine karşı birtakım önlemler aldığını ancak Çin'in pazara çok büyük fiyat farkıyla giriş imkânı bulduğunu kaydetti. Türkiye'ye geldiğinde Çin Ticaret Bakanı Bo Xilai'ı, "Türkiye'nin, Çin'le olan dış ticaret açığını sürdüremeyeceğine" ikna ettiklerini anlatan Tüzmen, "Çinli bakan da 'Sizden daha fazla mal alacağız' sözünü tuttu. Çin her ay Türkiye'den bir önceki aya göre yüzde 50 daha fazla mal alıyor. Böylece Türkiye tarihinde ilk kez Çin'e ihracatında 2007 yılında 1.2 milyar doları aşmış olacak" dedi.

Artık Çin'i fırsat unsuru olarak gördüklerini kaydeden Tüzmen, "Benim hesabım şu: Şu anda Çin'de Türkiye nüfusunun 5 katı yani 350 milyon zengin Çinli var. Bu gelir grubuna kaliteli ürün satabiliriz. Dünya markaları burada satış yapıyor, biz niye yapmayalım. Yarın bu ülke çok zenginleşecek. Ülkesini, geleceğini düşünen insanlar olarak böylesi bir devle ortak çalışırsak hem onlar hem de biz kazanırız" diye konuştu.

500 milyar dolar ihracat

Tüzmen, bir soru üzerine, Türkiye'nin elinde zengin bor rezervleri bulunduğunu, Çin'in ileri teknoloji sahasında bor kullanımını artırması durumunda önemli bir kapı açılacağını söyledi. Çin'in Türkiye'yi Avrupa, Karadeniz ve Akdeniz'deki çalışmaları için "atlama tahtası" olarak gördüğünü belirten Tüzmen, "Türkiye'deki enerji ve altyapı yatırımlarında daha fazla Çin sermayesi görebiliriz. Bor ve enerjide somut projeler olacak" dedi. Fuardan sonra da Pekin'de Çin Ticaret Bakanı Bo Xilai ile görüşen Tüzmen, Çin ile Türkiye'nin 5 sene içinde de 50 milyar dolarlık ticaret hacmine ulaşacağına inandığını söyledi. Tüzmen, "Bunu sizinle beraber gerçekleştireceğimize inanıyoruz. Sizin ekip de bizimki de çok iyi. Ziyaretler, Türkiye ile Çin ilişkilerinde yeni bir dönemin başlangıcı oldu. Türkiye'de altyapı ve üstyapı projelerinde Çin'i görmekten mutlu olacağız" dedi. Türkiye'nin 150 kişilik bir heyetle Xiamen'e gelmiş olmasının çok büyük önem taşıdığını söyleyen Bo Xilai ise "Umarım buraya gelmenize degecektir" dedi.²³

Ucuz ürün isteyen tüketici Çin mallarına alışacak

Toys "R" Us Türkiye Genel Müdürü Murat Beyazıt, tüketici ve perakendeciden gelen ucuz ürün baskısı nedeniyle büyük oyuncak firmalarının kurallarını esnettiğini belirterek "Tüketici alışkanlıkları değişmediği sürece Çin ve diğer ucuz üretim yapan ülkelerin üzerindeki

maliyet baskısı devam edecek. Tüm ülkeler gibi Türkiye'de Çin mallarıyla yaşamaya alışmak zorunda" dedi.

Çin 'den ithal edilen oyuncakların çocukların sağlığını tehdit ettiği yönünde çıkan haberler üzerine 11 Eylül tarihinde bir bilgilendirme toplantısı düzenleyen Beyazıt, Çin'de 10 bin 500 adet oyuncak üreten firma olduğunu belirterek, "Dünyada üretilen oyuncakların yüzde 80'i Çin'de üretiliyor. Yakın bir gelecekte bunun değişmesini beklemiyoruz. Çin gerçeğini kimse bir kenara itemez " dedi.

Çin hükümetinin kalite ve fabrika standartlarını yükseltmek için birkaç yıldır yeni mevzuatlar konusunda çalıştığını da belirten Beyazıt, satın almaların da manevi sorumluluklarının olması gerektiğini belirtti.²⁴

Türk, Çin ve İran ortaklı Sun Elyaf pet şişeyi ipliğe çevirecek

Üç Türk, bir Çinli ve İranlının ortaklığında Uşak'ta kurulan Sun Elyaf, çöplerden toplanan pet şişelerden polyester iplik üretecek. 2008'de faaliyete geçecek tesiste günde 30 ton pet işlenecek. Uşak Organize Sanayi Bölgesi'nde (OSB) Türk-İran-Çin ortaklığı ile kurulan Sun Elyaf, bir yandan maliyetten kazanırken diğer yandan çevre temizliğine de katkı sağlayacak. Perdeden halıya, gömlektten tişörte kadar pek çok alanda kullanılan polyester iplik üretmek için harekete geçen Sun Elyaf, ilk etapta 7 milyon dolarlık yatırım yaparak 30 bin ton elyaf üretmeyi planlıyor. Uşak OSB'de 10 bin metrekarelik alanda inşaatı devam eden fabrika 4500 metrekarelik kapalı alanda faaliyet gösterecek. Ancak kısa bir süre sonra ek yatırımlar yapılarak kapalı alan 10 bin metrekareye, üretim miktarı da 60 bin tona çıkarılacak.²⁵

Çinli Foton'un üretimine Bayraktar talip

Türkiye distribütörlüğü için Anadolu Grubu ve Mermerler Otomotiv ile girdiği yarış kazanan Bayraktar Grubu, Çinli Foton'u ithal etmek için ön sözleşme yaptı. Çin'in en büyük ticari araç üreticilerinden biri olan Foton'un markaları arasında Auman, AUV, Foton View, Foton Saga, Aumark, Ollin, Sup ve Forland da yer alıyor. Çinli şirket, büyük ve küçük kamyon, iş makineleri, traktör, hafif ticari araç, otobüs, midibüs, pick-up ve 4x4 araç üretimi gerçekleştiriyor. Şirket, geçen yıl 343 bin araç sattı. Foton'un 2010 yılı hedefi ise yılda 1 milyon araç satarak, 10 milyar dolar ciroya ulaşmak. Şirket, Çin dışında Avrupa ve ABD'de 200 bin adetlik satışa ulaşmayı hedefliyor. Avrupa'nın 4'üncü büyük ticari araç pazarı olan Türkiye de firmanın öncelikli hedef ülkelerinin başında geliyor.

Çinli Beiqi Foton Motor, bu yıl dünya devi DaimlerChrysler ile evlilik yaptı. DaimlerChrysler, Çinli şirketin yüzde 24'ünü 105 milyon dolara satın alarak ortak oldu. DaimlerChrysler böylece dünyanın en büyük otomotiv pazarı olma yolunda ilerleyen Çin'deki iddiasını artırmayı hedefliyor.²⁶

Ünlü isimler Türk derisini tanıttı kazanan Çin oldu

Deri üreticilerinin iç piyasayı canlandırmak için Deri Tanıtım Grubu adı altında düzenledikleri tanıtım kampanyası Çinli firmalara yaradı. Kamuoyunun yakından tanıdığı pek çok ismin görev aldığı tanıtım kampanyası sonucunda yüzde 50 büyüyen deri ürünleri pazarı, Çin'den yapılan ithalatı körükledi.

Mersin Serbest Bölgesi'nin yeni misafiri Çinli yatırımcı

Pazara bol miktarda Çin, Pakistan ve Hindistan malı ürünler girdi. Deri Tanıtım Grubu Yönetim Kurulu Üyesi ve Çorlu Deri Organize Sanayi Bölgesi Başkanı Şinasi Güneş, "2006 yılında Uzakdoğu menşeli 50 milyon dolarlık deri ceket geldi. Bu, 1.5 milyon adet ceket demektir. Genelde mağazalar ve global şirketler bunu yaptı. Türk derisi fiyatına Çin malı ürünler sattılar. Maalesef bu konuda devletin aldığı önlemler de yetersiz kaldı" dedi.²⁷

Çifte vergilendirmenin iptalinin ardından eski canlı günlerine dönmeye başlayan Mersin Serbest Bölgesi'nde (MSB), Çinliler yatırım yapmaya hazırlanıyor. 2006 yılının ilk 8 ayında 1.1 milyar dolarlık işlem gerçekleşen bölgede, bu yıl aynı dönemde 1.5 milyar dolarlık işleme ulaşıldı. Yerli ve yabancı 444 firmanın faaliyet gösterdiği ve 7 bin kişinin çalıştığı bölgeye Devlet Bakanı Kürşad Tüzmen'in yaptığı görüşme ve anlaşmaların ardından Çinli işadamları da ilgi göstermeye başladı. Bölgenin doğusunda bulunan Türk-Arap Gübre Sanayi Anonim Şirketi'ne (TAGAŞ) ait 376 dönümlük alan yatırıma hazır hale getirildi. Bölgenin kuzeyinde bulunan ve halen Mersin Üniversitesi'ne ait Meslek Yüksekokulu'nun da bulunduğu 60 dönümlük alanın boşaltılması ile gelen talepler ise değerlendiriliyor. Mersin Üniversitesi'nin bu alanı boşaltması ile Mersin Serbest Bölge İşleticisi Anonim Şirketi (MESBAŞ) her iki alanda altyapı çalışmalarına hız verecek.

Mersin Serbest Bölgesi'nin kendi bünyesinde önemli kriterleri barındırdığını da kaydeden MESBAŞ Genel Müdürü Edvar Mum, yaz döneminde Çin yatırım heyetinin Mersin'de yaptığı incelemede limana olan bağlantısının öneminin vurgulandığını kaydederek Çinlilerin yatırımıyla hem bölgenin gelişeceğini hem de istihdama katkıda bulunulacağını vurguladı.

Bölgenin çok önemli bir depolama kapasitesi olduğuna dikkat çeken Mum, "Büyük standartlı üretime yönelik genişleme alanı var. Hizmet alanında önemli bir tecrübesi de var. Bugüne kadar ortaya konulmuş hizmetler ve yapılan işlemler nedeni ile bütün bu kriterleri yan yana koyduğumuzda gelecekle ilgili olarak Mersin Serbest Bölgesi, yabancı yatırımcılar için cazibe merkezi olmaya devam ediyor" dedi.²⁸

TÜSİAD Pekin Ofisi Eylül ayında çalışmalarına başladı.

TÜSİAD Pekin Bürosu, Çin'deki en önemli Avrupa özel sektör kuruluşu olarak bu şehirde bulunan Avrupa Birliği Ticaret Odası (EU Chamber of Commerce in China-EUCCC) kompleksi içerisinde 1 Eylül 2007 tarihi itibarıyla fiilen çalışmalarına başladı.

TÜSİAD Pekin Bürosu'nun resmi açılışı için düzenlenen akşam yemeği 26 Kasım 2007 Pazartesi günü 19.00-22.00 saatleri arasında Pekin Raffles Oteli'nde yapılacak. Bunun akabinde 27-30 Kasım tarihlerinde TÜSİAD International Pekin ve Şangay'ı içeren bir iş geliştirme ziyareti düzenleyecek.

Kaynaklar

- ¹ Dünya Gazetesi, 28/09/2007
- ² Çin Uluslararası Radyosu (CRI), 2007-09-14
- ³ Çin Uluslararası Radyosu (CRI), 2007-09-06
- ⁴ Referans Gazetesi, Dünya Gazetesi, 25.09.2007
- ⁵ (Forbes), Referans Gazetesi, 01.09.2007
- ⁶ Çin Uluslararası Radyosu (CRI) 2007-09-07
- ⁷ Dünya Gazetesi, 11/09/2007
- ⁸ Dünya Gazetesi, 14/09/2007
- ⁹ Dünya Gazetesi, 20/09/2007
- ¹⁰ Çin Uluslararası Radyosu (CRI), 2007-09-18
- ¹¹ Referans Gazetesi, 18.09.2007
- ¹² Çin Uluslararası Radyosu (CRI), 2007-09-13
- ¹³ Çin Uluslararası Radyosu (CRI), 2007-09-29
- ¹⁴ Çin Uluslararası Radyosu (CRI), 2007-09-07
- ¹⁵ Çin Uluslararası Radyosu (CRI), 2007-09-10
- ¹⁶ Dünya Gazetesi, 08/09/2007, <http://www.euractiv.com/en/climate-change/china-backs-kyoto-pact-asia-pacific-climate-talks/article-166549>
- ¹⁷ Çin Uluslararası Radyosu (CRI), 2007-09-25
- ¹⁸ Dünya Gazetesi, 21/09/2007
- ¹⁹ http://www.referansgazetesi.com/haber.aspx?HBR_KOD=78102&ForArsiv=1
- ²⁰ http://ec.europa.eu/trade/issues/bilateral/countries/china/pr190907_en.htm
- ²¹ <http://www.euractiv.com/en/food/eu-plans-tougher-toy-safety-rules/article-167075>
- ²² Çin Uluslararası Radyosu (CRI), 2007-09-05
- ²³ http://www.referansgazetesi.com/haber.aspx?HBR_KOD=78048&ForArsiv=1
- ²⁴ http://www.referansgazetesi.com/haber.aspx?HBR_KOD=78059&ForArsiv=1
- ²⁵ http://www.referansgazetesi.com/haber.aspx?HBR_KOD=78464&ForArsiv=1
- ²⁶ http://www.referansgazetesi.com/haber.aspx?HBR_KOD=78408&ForArsiv=1
- ²⁷ http://www.referansgazetesi.com/haber.aspx?HBR_KOD=78761&ForArsiv=1
- ²⁸ http://www.referansgazetesi.com/haber.aspx?HBR_KOD=78970&ForArsiv=1